

Ardahan'dan Amerika'ya uzanan bir başarı hikayesi

Erbakan Malkoç. 11 çocuklu bir ailenin üyesi. İlkokul çağında anne ve babasını kaybedip yetim kalınca soluğu İstanbul'da alıyor. İşte otomotil tasarımında dünya çapında bir üne kavuşan Malkoç'un başarı hikayesi...

Açılmayan kanatların büyüklüğünü kimse bilemez

Ardahan'ın Dengeli Köyü'nde doğmuş Erbakan Malkoç. 11 çocuklu çiftçi bir ailenin ferdi. İlkokul ikinci sınıftan dörde geçmiş ancak maddi imkânsızlıktan okuyamamış. Eksi 40 derecede tezek yakıp ısındıkları, camı çerçevesi olmayan bir okulda okumuş.

“O zamanlar köyde araba yoktu. Babam çarşıya götürünce otomobilleri görürdüm. Uzay mekiği ya da cin görmüş gibi büyülenirdim. ‘Bunlar nasıl birbirlerine çarpmadan gidiyorlar?’ diye şaşırırdım. Köy çocuğuyum, nereden bileyim. Çocukken bırakın bir arabanın hayalini, lastik ayakkabının hayalini kuramıyordum” diye anlatıyor o günleri. Çocukken hiç oyuncak da olmamış Malkoç'un ama şimdi o, kurduğu Dizayn Vip markasıyla dünyanın en iyi otomobil tasarımcılarından biri. Dünyanın önemli iş adamlarına, sporcularına, birçok ünlü sanatçıya otomobil, helikopter, yat tasarlamış. Geçen yıl Avrupa'nın en iyi otomobil tasarımcısı ödülünü alan Malkoç, ‘2014 Avrupa Rekabet Kalite Ödülü’nün de sahibi. Türkiye’yi dünyaya tanıtan Erbakan Malkoç’un sıra dışı hikâyesini kendi ağzından dinledik.

AYAKKABISI ESKİSİN DE BANA VERSİN

İlkokulu bitirdiğim dönem annemi, babamı kaybettim. Yetim kalınca İstanbul’a abimin yanına geldim. Abim “Ne yapmak istersin?” diye sorunca “Çırak olacağım” dedim. Böylece hayranı olduğum otomobillere dokunma şansını elde edecektim. Her türlü zorluğu, yokluğu çektim. Yol param bile olmazdı. Ne öğle ne akşam yemeği; biri verirse yerdim. Her yerde parasız çalıştım. Ustalarımın ayakkabılarına bakardım eskisin de bana versinler diye. O dönemde işyerlerinde sigorta da yoktu, yemek de. Bir evde beş altı kişi aynı odada kalırdık. Bunları ajitasyon olsun diye anlatmıyorum. Ülkemizde “Ben hiçbir şey yapamam, hiçbir şey olamam” diyen çok genç var; hayatım onlara örnek olsun. Bir kişi dünyayı değiştirebilir, o yüzden bir kişiye dokunabilirsem ne mutlu bana. Üniversitede okuyan gençler ilkokul mezunu olan bana bakıp da neler yapabileceklerinin hayalini kursunlar. Avrupa’ya ilk gittiğim dönemlerde fuarların kapısından geri döndürülürdüm. Türk olduğumu öğrendiklerinde “Arabaları taklit edersiniz, çalarsınız” derlerdi. Bugün o fuarlarda “Erbakan Malkoç, gel de tasarımlarını dünyaya göster” diyorlar. Cenevre’ye gidiyorum, dünyanın en iyi otomobil üreticilerinin CEO’ları peşimde dolaşüyor. Amerika’ya gidiyorum “Mr. Erbakan” diyorlar; “Burada da mı tanınıyorum” diyorum. Muhteşem bir duygu. Hâlâ işimin başındayım, hâlâ işimin ustası benim. Tasarımdan imalatın bitimine kadar her safhasında varım. Ben patron değil, liderim. Ekibimi peşime takar, götürürüm. Onlara tepeden kamçı atmam, kamçı atan patrondur. Önden çeken liderdir. Onlarca çalışanım “Usta” der bana.

USTALARIMDAN ÇOK DAYAK YEDİM

9 yaşında çıraklığa başladım. Ustalarım beni zamanında iyi haşladılar. İnanılmaz dayak yedim. Sıfır bir arabayı matkapla çizince kovuldum. “Çık, git” dediler. Hatta arkamdan kola şişesi fırlattılar. Yine de yanlarına gidip “Geçmiş ve gelecek haklarınızı helal ediyor musunuz?” dedim. Onlar benim ustam. İş öğrettiler bana. Ben de çok haşarıydim. Yapılan işlerin standardını beğenmez, mucitlik yapmaya çalışırdım. Onlar da “Senin üzerine vazife mi?” deyip döverlerdi. Benim için Vefa bir semt ismi değildir. Vefasız insan kuru bir ağaca benzer. Ondan sadece ateş olur, alev olur. Ustalarımın ne kadar dayak yediysen de onlara bir vefa borcum vardı. Ustalarım başımın tacıdır, ne zaman görsem ellerini öperim. Severlerdi beni ama asiliklerim ve fark yaratma isteğim ustalarımı rahatsız ederdi. Bir ürün yapılıncaya beklemeden yenisini yapmaya çalışırdım. “Bir dur da satıp para kazanalım, sonra yaparız” derlerdi, dinlemezdim. Şimdi bile aynıyım. İmalatımda onlarca araba var. Yeni bir tasarım kafamdan geçerse “Durun, bunu uygulayın” derim.

ASİL AT KENDİNE KAMÇI VURDURTMAZ

Bende asi bir ruh vardı. Fark yaratmanın peşine düşen biriydim. Standart hiçbir iş memnun etmezdi beni. Benim için iyi yok, hep daha iyi vardır. Birileri iyi yapıyorsa siz daha iyisini yapmak zorundasınız. Babam çiftçiydi ama işini iyi yapardı. Çiftçilik malzemelerinin hepsinin yerleri belliydi, elinizi atsanız bulurdunuz. Babam, “Hayatın boyunca birinci sermayen itibarın, ikinci sermayen de dostun olsun” derdi. Kovulunca abimle kendi atölyemizi açtık. 92 yılından bu yana da kendi işimi yapıyorum. Bugüne kadar hiçbir müşterim gelip de “Zamanında teslim etmedin, verdiğin sözü tutmadın” diyemez. Bana iş, aş veriyorsa bunun karşılığında işimi iyi yapmam gerekir. Babam “Asil at kendine kamçı vurdurtmaz” derdi. Bir karda yürüyüp iz bırakan, bir de o izleri takip eden vardır. Ben hep iz bıraktım. O dönemde üretilen otomobillerde aksesuar yoktu. Eksiklikleri görünce farklı işler yapmak istedim. Arabanın camı elle açılırdı. “Bunun bir sistemi olması lazım” diye düşünüp otomatik cam yapmak için kolları sıvardım. Silecek motoruyla otomatik cam yapmıştım. Cıvalı alarmlar yapardım. Kendi atölyemi açtıktan sonra farklı işler yapabildim. Her geçen gün müşterim arttı. Standart şekilde üretilen bir otomobil üzerinde yaptığım değişik üretimlerden sonra iki otomobilin arasında gündüzle gece kadar fark olur. Başladığım günden bu yana fabrikanın ürettiği hiçbir ürüne değer vermedim. Hep olanın üzerine koydum.

SALAMI SUCUĞU NEREDEN BİLEYİM!

Yeni gelmişim köyden. Kulakları çınlasın, Cengiz abim vardı. Bir gün bana sandviç yaptırmış; “Al oğlum ye” dedi. Öyle bir sevindim ki ilk defa karnıma güzel bir şey girecek. Bir ısırıldım, Allah’ım hayatımda hiç bilmediğim bir tat. “Bunun içinde ne var acaba?” diyorum. Bir lokma daha ısırıp çöpe attım. Cengiz abi geldi. “Ne çabuk yedin oğlum. Kocaman ekmek bitmez, ne yaptın?” deyince “Abi kızma ama yiyemedim. Tadı bir acayıptı. Hayatımda böyle bir şey yemedim” dedim. Çöpten sandviçi aldı, “Bak oğlum, bu sucuk, bu salam” diye anlattı. Çocuğum bir şey görmemişim ki. O zamanlar Türkçem bile düzgün değil. Köyde annemin yaptığı tereyağını sac ekmeğine sürer yerdik. Biz ne bilelim salami sucuğu.

İLKOKUL MEZUNUYUM AMA

Trenlerde dayak yiyerek aşığı atılırdık. Bizim yaşımızdaki çocuklar okul sıralarında okurken biz hayat mücadelesi veriyorduk. Boynuma aküleri bağlar, yırtık gömlekle kar altında ustamın peşinde gezerdim. Hayatım boyunca kimse bana inanmadı. Yaradan öyle bir yetenek verdi ki herkesi mahcup ettim. Şimdi her sabah altıda kalkıp İngilizce çalışıyorum. Yaşam koçum var. Liseyi bitirip üniversite de okuyacağım. İlkokul mezunuyum ama şimdi üniversitelerde girişimcilik ve liderlik dersi veriyorum. Gençlerden öyle övgüler alıyorum ki bu hazzı hiçbir şey yaşatamaz bana. Gençler kendilerine inansın. Açılmayan kanatların büyüklüğünü kimse bilemez. Kanatlarınızı açıp uçamadıktan sonra kartal olmanızın ne anlamı kalır. Kartal olmak isteyen gençler lütfen kanatlarını açsın. Asla iki tavşan kovalamasınlar, ikisini de kaçırırlar. Hayallerimi bırakmadım. Gençler de hayallerinin peşini bırakmasın.

Yazar: Sibel Ateş Yengin

Kaynak: <http://www.aksam.com.tr>